

کاغذهای اسلامی

بررسی یکی از صنایع باستانی

ویراست دوم

نویسنده:

هلن لاودی

مترجم:

زهرا ضرغامی

سازمان اسناد و کتابخانه ملی جمهوری اسلامی ایران

پژوهشکده اسناد

۱۳۹۸

سرشناسه	: لادوی، هلن Loveday, Helen
عنوان و نام پدیدآور	: کاغذهای اسلامی: بررسی یکی از صنایع باستانی/نوشته هلن لادوی؛ مترجم زهرا ضرغامی؛ ویراستار آرزو تجلی.
وضعیت ویراست	: ویراست ۲.
مشخصات نشر	: تهران: سازمان اسناد و کتابخانه ملی جمهوری اسلامی ایران، ۱۳۹۸.
مشخصات ظاهری	: ۱۵۱ ص.
شابک	: ۹۷۸-۹۶۴-۴۴۶-۵۹۷-۰ روال ۲۲۰۰۰۰
فروست	: سازمان اسناد و کتابخانه ملی جمهوری اسلامی ایران؛ ۱۴۰۷.
وضعیت فهرست نویسی	: قیفا
یادداشت	: عنوان اصلی: Islamic Paper: A Study of the Ancient Craft Paperback
یادداشت	: کتابنامه: ص. ۱۴۵-۱۵۱.
موضوع	: کاغذ -- کشورهای اسلامی -- تاریخ
موضوع	: Paper -- Islamic countries -- History
موضوع	: کاغذسازی -- کشورهای اسلامی -- تاریخ
موضوع	: Papermaking -- Islamic countries -- History
شناسه افزوده	: ضرغامی، زهرا، ۱۳۶۳ -، مترجم
رده بندی کنگره	: ۵ - TS
رده بندی دیویی	: ۶۷۶ ۹۱۷/۱
شماره کتابشناسی ملی	: ۵۹ ۰۳۹

انتشارات سازمان اسناد و کتابخانه ملی جمهوری اسلامی ایران؛ شماره ۱۴۰۷

عنوان: کاغذهای اسلامی (بررسی یکی از صنایع باستانی)

نوشته: هلن لادوی

مترجم: زهرا ضرغامی

ویراستار: آرزو تجلی

صفحه آرائی: علیرضا خورسندی

طراح جلد: شهره خوری

ناظر فنی: پرویز بختیاری

ناشر: سازمان اسناد و کتابخانه ملی جمهوری اسلامی ایران

شمارگان: ۵۰۰ نسخه / ویراست دوم / چاپ اول ۱۳۹۸

چاپ و صحافی: نگاه‌نو

بهاء: ۲۲۰۰۰ ریال

شابک: ۹۷۸-۹۶۴-۴۴۶-۵۹۷-۰

فهرست مندرجات

۹	سخن ناشر
۱۱	سخن نخست
۱۵	پیشگفتار
۱۹	مقدمه مترجم
۲۳	مقدمه
	بخش اول: تاریخچه کاغذسازی اسلامی
	فصل ۱: مواد نوشتاری پیش از ساخت کاغذ
۳۰	پاپيروس
۳۳	پارشمن
	فصل ۲: کاغذسازی در جهان اسلام
۴۷	گذار از پاپيروس و پارشمن به کاغذ
۵۰	منبع نمونه‌های اولیه کاغذ
۵۲	افول کاغذسازی در جهان اسلام
	فصل ۳: ماهیت کاغذ و تولید آن
۵۹	ماهیت، ویژگی‌ها و مشخصه‌های کاغذ
۶۰	ویژگی‌های مکانیکی
۶۱	ویژگی‌های جذب‌کنندگی

۶۱	ویژگی‌های نوری
۶۱	مواد و روش‌های کاغذسازی
۶۳	مواد خام
۶۴	جداسازی الیاف خمیر
۶۵	قالب
۶۶	قالب ریزبافت
۶۶	قالب خطدار
۶۸	مما به کاررفته برای ساخت قالب
۷۲	خشک کردن
۷۷	آهارزی

فصل ۴: مشخصه‌های کیفی کاغذ اسلامی

۸۵	تعیین کیفیت
۸۸	درجه‌بندی
۸۹	رنگ کاغذ
۹۱	اندازه کاغذ
۹۲	ته‌نقش‌ها

بخش دوم: تحلیل نظام‌مند کاغذهای ایرانی و سوریه و مصری

فصل ۵: قرارداد طبقه‌بندی کاغذ

۹۸	قرارداد طبقه‌بندی کاغذ
۹۸	کیفیت
۹۸	ضخامت
۹۸	مشخصه‌های سطحی
۹۹	کیفیت خمیر
۹۹	ساختار قالب
۹۹	مشخصه‌های خطوط زنجیری
۱۰۰	مشخصه‌های ته‌خط‌ها

۱۰۰	سایه‌های شیاری
۱۰۱	توضیحات

فصل ۶: خلاصه یافته‌ها

۱- کاغذ ایرانی

۱۰۵	کیفیت و ضخامت
۱۰۵	رنگ
۱۰۶	مشخصه‌های سطحی
۱۰۶	کیفیت خمیر
۱۰۷	شفافیت
۱۰۷	ساختار قالب

۲- کاغذهای سوری-مصری

۱۱۳	کیفیت و ضخامت
۱۱۳	رنگ
۱۱۳	مشخصه‌های سطحی
۱۱۴	کیفیت خمیر
۱۱۴	شفافیت
۱۱۴	ساختار قالب
۱۲۱	مقایسه کاغذهای ایرانی با کاغذهای سوری-مصری

فصل ۷: نتیجه‌گیری

۱۲۸	نوع‌شناسی تجربی
-----	-----------------

پیوست: جدول نتایج

۱۳۴

کتابنامه

۱۴۵	منابع نویسنده
۱۵۱	منابع مترجم

سخن‌نار

انتشارات سازمان اسناد و کتابخانه ملی ایران چاپ و نشر آثار علمی و تخصصی را بر عهده دارد که عمدتاً مورد نیاز اسناد کتابخانه‌ها و آرشیوها و مراکز اسنادی و نیز مراکز آموزشی و پژوهشی است.

خطمشی انتشاراتی سازمان برای زمینه، ارائه الگوی نشر کتابخانه‌ای و آرشیوی از طریق چاپ و انتشار منابع علمی-پژوهشی و عرضه مطلوب آثار حرفه‌ای و تخصصی در حوزه‌های علم اطلاعات و دانش‌شناسی (کتابداری، اطلاع‌رسانی) و مطالعات و پژوهش‌های آرشیوی و اسنادی مانند منابع مرجع، سرعنوان‌های موضوعی رده‌ها، استانداردها، اصطلاحنامه‌ها، مستندها، دستنامه‌ها، فهرست‌ها و فهرستگان‌ها، ایران‌شناسی، اسلام‌شناسی، تاریخ شفاهی؛ همچنین احیا و چاپ منابع نفیس و نادر از جمله اسناد تاریخی، نسخه‌های خطی، نشریات قدیمی و آثار بین‌رشته‌ای مرتبط و وابسته به این حوزه‌ها در انواع چاپ‌ها و محمل‌های چاپی و الکترونیکی است.

سازمان اسناد و کتابخانه ملی ایران امیدوار است با یاری پروردگار برای اعضای اصحاب قلم و اندیشه، در جهت پاسداشت و اشاعه دستاوردهای علمی و فرهنگی ایران زمین، با توش و توانی روزافزون گام بردارد.

سازمان اسناد کتابخانه ملی

جمهوری اسلامی ایران